

Research Article

Prediction of Marital Infidelity Based on Readiness for Boredom, Tendency to Risky Behaviors and Emotional Intelligence in People with a Tendency to Marital Infidelity

SM. Aghili¹, Z. Dadvar², E. Babaie^{3*}

1. Assistant Professor, Department of Psychology, Payam Noor University, Iran.

2. Master of Psychology, Payam Noor University, Golestan, Iran

3*. Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran. Correpounding Author: En.babaee@gmail.com

Abstract

The purpose of the present study was to predict marital infidelity based on readiness for boredom, tendency to risky behaviors and emotional intelligence in people with a tendency to marital infidelity. The research method was applied in terms of purpose and descriptive and correlational in terms of data collection. The statistical population of the current study was all couples with a history of marital infidelity who referred to the counseling centers of mental peace and Artiman in Mashhad in 2022, and based on Cochran's formula, 250 people with extramarital affairs were selected by available sampling. The research tools included questionnaires for the tendency to marital infidelity (Bashirpour et al., 2018), readiness for boredom (Fallman et al., 2013), tendency to risky behaviors (Mohammadkhani, 2015) and emotional intelligence (Bradbury and Graves, 2004). The reliability of the questionnaires was calculated using Cronbach's alpha method, and its value for all four questionnaires was above 0.7. Content validity was also used to test the validity of the questionnaire, which was approved by the relevant experts for this purpose. Research data were analyzed with Pearson correlation and multiple regression coefficients using SPSS-24 software. The findings showed that the perception of time and high arousal are 38% and 34% respectively, communication with the opposite sex, consumption of alcoholic beverages and running away from home are 43%, 41% and 41% respectively in a positive and meaningful way and relationship management, self-management, social awareness and self-awareness are 49%, 40%, 33% and 32%, respectively, in a negative and significant way able to predict the tendency to marital infidelity ($P < 0.05$). The results of the research indicate that with the increase in readiness for impatience, tendency to risky behaviors and decrease in emotional intelligence, the tendency to marital infidelity increases.

Keywords: tendency to marital infidelity, readiness for boredom, tendency to risky behaviors, emotional intelligence.

Citation: Aghili, SM., Dadvar, Z., Babaie, B. (2023). Prediction of Marital Infidelity Based on Readiness for Boredom, Tendency to Risky Behaviors and Emotional Intelligence in People with a Tendency to Marital Infidelity. *Journal of Social Psychology*, 10(66), 61-76.

پیش‌بینی خیانت زناشویی براساس آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی در افراد با گرایش به خیانت زناشویی

سید مجتبی عقیلی^۱، زهره دادر^۲، انسیه بابایی^{۳*}

۱. استادیار گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، ایران.

۲. کارشناس ارشد روانشناسی دانشگاه پیام نور، گلستان، ایران.

۳. انسیه بابایی، استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. نویسنده مسئول: En.babae@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی خیانت زناشویی براساس آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی در افراد با گرایش به خیانت زناشویی بود. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه زوجین با سابقه خیانت زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره آرامش‌روان و آرتیمان شهر مشهد در سال ۱۴۰۱ بودند که براساس فرمول کوکران تعداد ۲۵۰ نفر از افراد با رابطه فرازناشویی به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های گرایش به خیانت زناشویی (بشیرپور و همکاران، ۱۳۹۷)، آمادگی برای بی‌حوصلگی (فالمن و همکاران، ۲۰۱۳)، گرایش به رفتارهای پرخطر (محمدخانی، ۱۳۸۵) و هوش هیجانی (برادبری و گریوز، ۲۰۰۴) بود. پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقدار آن برای هر چهار پرسشنامه بالای ۰/۷ به دست آمد. همچنین از روایی محتوای منظور آزمون روایی پرسشنامه استفاده شد، که برای این منظور به تایید متخصصین مربوطه رسید. داده‌های پژوهش با همبستگی پیرسون و ضریب رگرسیون چندگانه و استفاده از نرم‌افزار spss-24 تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که ادراک‌زمان و انگیزتگی بالا به ترتیب ۳۸٪ و ۳۴٪ ارتباط با جنس مخالف، مصرف مشروبات الکلی و فرار از منزل به ترتیب ۴۳٪، ۴۱٪ و ۴۱٪ به صورت مثبت و معنادار و مدیریت رابطه، خودمدیریتی، آگاهی اجتماعی و خودآگاهی به ترتیب ۴۹٪، ۴۰٪، ۳۳٪ و ۳۲٪ به صورت منفی و معنادار قادر به پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی هستند ($P < 0/05$). نتایج پژوهش حاکی از آن است که با افزایش آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و کاهش هوش هیجانی، گرایش به خیانت زناشویی افزایش می‌یابد.

کلمات کلیدی: گرایش به خیانت زناشویی، آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر، هوش هیجانی.

مقدمه

ازدواج^۱ در همه جوامع یک نهاد مهم محسوب می‌شود و داشتن زندگی زناشویی^۲ موفق تقریباً برای هر کسی یک هدف آرمانی و عمده به شمار می‌رود (عطاری‌پور، احمدی، فلسفی نژاد و همکاران، ۱۳۹۹). خیانت زناشویی^۳ در زمان تاهل به ویژه در جوامع شرقی موجب شوک عمیقی به شریک زندگی و خانواده می‌گردد (عبدل آباد و منظری توکلی، ۱۴۰۰). خیانت آسیبی است که در زندگی هر زوجی امکان اتفاق آن وجود دارد (اسچیکلفورد^۴، ۲۰۱۸). خیانت زناشویی نوعی رابطه جنسی، عاطفی یا جنسی-عاطفی با فردی غیر از همسر است که از همسر پنهان می‌شود (افشار کاشانیان، زهراکار، محسن‌زاده و همکاران، ۱۳۹۸). خیانت جنسی، داشتن رابطه جنسی یا قرار دادن منابع عاطفی از قبیل عشق، وقت و توجه به فردی غیر از همسر است (میرآقایی و عزیززی، ۱۳۹۸). بین این دو نوع خیانت جنسی و عاطفی تفاوت وجود دارد، اما کاملاً مجزا نیستند و اغلب ترکیبی از این دو نوع خیانت رخ می‌دهد (کارداکتز^۵، ۲۰۱۹). این آسیب می‌تواند آثار مخرب روانی و حتی روان‌تنی بسیاری بر زوجین برجای بگذارد؛ به گونه‌ای که خیانت یکی از دلایل عمده طلاق و از هم پاشیدن ازدواج است (ذوالرحیم، واحدی و محب، ۱۳۹۹). این پدیده به همراه خود موجب اختلالات روانی و روان‌تنی است (عقیلی و کشیر، ۱۳۹۹). در مطالعه نیومن^۶ (۲۰۱۸) مردان مهمترین دلایل اقدام به روابط فرازناشویی را ناراضایتی عاطفی و جنسی ذکر کرده‌اند. نتایج پژوهش دیگر حاکی از آن است که پس از افشای خیانت همسر، خانواده‌ها با مسائلی نظیر بحران زناشویی، تضعیف عملکردی در نقش‌های والدینی و مشکلات شغلی رو به رو می‌شوند (فلاحیان، میکاییلی و یوسفی مریدانی، ۱۳۹۸).

افراد بنا به دلایل مختلفی از جمله: کنجکاوی، تنوع‌طلبی، انگیزه تجربه کردن، مقابله با ناکارآمدی خود و کسب اعتمادبه‌نفس، سرگرمی، گریز از واقعیت، مشکلاتی در رابطه با صمیمیت، انتقام و کنجکاوی جنسی، وارد روابط فرازناشویی می‌شوند (ایگنات^۷، ۲۰۱۸). همچنین روانشناسان و متخصصان، از بین رفتن عشق و علاقه، عدم جذابیت همسر، سهل‌انگاری همسر، هوس‌رانی، عقده‌های جنسی، اخلاق و رفتار غیرقابل تحمل همسر، بی‌خطر شمردن خیانت، زیاده‌خواهی و تنوع‌طلبی را از دلایل اصلی خیانت و بی‌وفایی همسران به یکدیگر می‌دانند (سنگتراش میرآقایی و عزیززی، ۱۳۹۸). بر این اساس متغیرهای مختلفی می‌توانند زمینه‌ساز خیانت زناشویی در افراد متأهل باشند که لازم است این عوامل شناسایی شوند. یکی از این عوامل که به نظر می‌رسد می‌تواند در خیانت زناشویی تاثیرگذار باشد، آمادگی برای بی‌حوصلگی^۸ است. بی‌حوصلگی، موضوعی است که در سال‌های اخیر به خصوص در حیطه بالینی مورد

1. Marriage
2. Marriage
3. Infidelity
4. Schickelford
5. Kardaktes
6. Newman
7. Ignat
8. Prepare for boredom

توجه قرار گرفته است. گرچه در محاوره‌های معمولی هر کسی می‌تواند در مورد بی‌حوصلگی اظهار نظر کند، اما به طور کلی بی‌حوصلگی به عنوان یک حالت تنفر یا ناسازگاری با هر نوع تجربه تکراری مثل کار روزانه یا برخورد با افراد کسل‌کننده و ملال‌آور و بی‌قراری زیاد در شرایطی که رهایی از ثبات (یک‌نواختی) امکان‌پذیر نیست، تعریف می‌شود (زاگرمِن، ۱۹۷۹؛ به نقل از بیرامی و موحدی، ۱۳۹۳). بی‌حوصلگی که در طیفی از متوسط تا شدید قرار می‌گیرد، به عنوان یک احساس ملالت، بی‌معنایی، پوچی، کسل‌سازی و فقدان تمایل به ارتباط با محیط فعلی توصیف می‌شود (زارعی، ۱۴۰۰). آمادگی برای بی‌حوصلگی یک خصیصه یا زمینه برای بی‌حوصله شدن، گرایش به تجربه بی‌حوصلگی در خیلی از موقعیت‌ها و نداشتن رغبت کافی در زندگی است (نصیری و یغمایی، ۱۳۹۸). وودانویچ و کاس^۱ (۱۹۹۰) مدعی شده‌اند که در بی‌حوصلگی پنج عامل متمایز وجود دارد: ۱- تحریک بیرونی، که به برانگیختگی و تنوع در محیط اطلاق می‌شود؛ ۲- تحریک درونی، توصیفی از بی‌علاقگی و مشکل در حفظ توجه است؛ ۳- پاسخ مؤثر، بازتابی است از پاسخ‌های هیجانی نامناسب به بی‌حوصلگی؛ ۴- ادراک زمان، که به تحمل وقت و اینکه زمان به کندی می‌گذرد اطلاق می‌شود. همچنین ممکن است مربوط به افرادی باشد که معتقدند اوقات پرنشده (وقت خالی) زیادی دارند؛ ۵- عامل اجبار، احساس بی‌قراری و بی‌حوصلگی را در یک موقعیت محدود اندازه می‌گیرد (زارعی، ۱۴۰۰).

یکی دیگر از عواملی که به نظر می‌رسد در خیانت زناشویی تاثیرگذار باشد، گرایش به رفتارهای پر خطر^۲ می‌باشد. خطرپذیری گرایش به انجام رفتارهایی است که احتمال نتایج منفی و مخرب جسمی، روانشناختی و اجتماعی برای فرد را افزایش داده و پیامدهای منفی بسیاری برای او در آینده ایجاد می‌کند (نیازی و سلیمان نژاد، ۱۳۹۷) بلیر^۳ خطرپذیری را چنین تعریف می‌کند "پتانسیل اجرایی ارادی، هدفمند و نیت‌مدار برای آسیب‌رساندن" البته خطرپذیری علیرغم برخی خطرات ذاتی برای سلامت افراد، در زمینه رشد، بخشی طبیعی تلقی شده که تا حدودی برای تجربیات افراد جهت ورود به سنین بالاتر ضروری است (هامونیره و همکاران^۴، ۲۰۲۰). همچنین ابزاری برای پذیرش از سوی همسالان و حتی حافظ معنا و رشد هویت فردی اوست (جوهری‌فرد، زهراکار، فرخی و همکاران، ۱۴۰۰). از تأثیرات مثبت رفتار پرخطر سالم در افراد، می‌توان به رشد عزت نفس، اعتماد به نفس و رضایت از احساسات درباره وزن و ظاهر خود و افزایش احتمال رفتن به دانشگاه اشاره کرد (بلیر، ۲۰۱۷). با این وجود رفتارهای پرخطری که از سوی افراد خطرپذیر انتخاب می‌شوند، منفی و بیشتر متمرکز بر تخطی از قانون، نظیر درگیری و خشونت، رانندگی بدون گواهینامه، بی‌محابا و پر سرعت و همراه با تصادف، روابط جنسی غیرمتعارف، استعمال دخانیات، اعتیاد، نوشیدن الکل و حتی رفتارهای پرخطر بهداشتی از قبیل بی‌حرکی و عادات تغذیه‌ای نامناسب است (مینا و امینی‌منش، ۱۴۰۰). علیرغم اینکه افراد، بسیار قوی و سلامت هستند، در

1. Vodanovich and Kass
2. Tendency to risky behaviors
3. Blair
4. Hamonire

مقایسه با سایر مراحل زندگی، درصد مرگ و میر آنان به خاطر قراردادن خویش در مسیرهای آسیب‌رسان در این دوره بسیار بالاست. افزایش رفتارهای پرخطر از جمله تغییرات مشهود رفتاری رایج در این دوره است (اوریهولا، ۲۰۲۰).

در واقع گرایش به رفتارهای پرخطر به عنوان سازوکاری برای سرکوب هیجان‌های منفی به کار می‌رود. چگونگی ارزیابی دستگاه شناختی فرد در هنگام رو به رو شدن با حادثه منفی از اهمیت بالایی برخوردار است (وگل و همکاران، ۲۰۲۰). همچنین اقدام به رفتارهای پرخطر یک راهبرد ناسازگارانه، در مواجهه با موقعیت‌های فشارزا و منفی زندگی است. به نظر می‌رسد، هنگام مبادرت به رفتار پرخطر، احتمالاً به واقعه اصلی که محرک خلق منفی بوده است، پرداخته نمی‌شود (واکا و همکاران، ۲۰۲۰). هوش هیجانی از توانایی‌های شناختی و هیجانی به هم پیوسته است که به فرد کمک می‌کند تا با درک، ارزیابی و بیان دقیق هیجان‌ها از احساسی که افکار را تسهیل می‌نمایند، آگاهی یابد و با برقراری توازن میان افکار و هیجان‌های خود، تصمیم‌گیری‌های عاقلانه و رفتاری مسئولانه داشته باشد به عقیده براون (۲۰۱۶) هوش هیجانی شامل مجموعه‌ای از توانایی‌ها، قابلیت‌ها و مهارت‌هایی است که فرد را برای سازش یافتگی مناسب با محیط و کسب موفقیت در زندگی تجهیز می‌کند (منوریان و همکاران، ۱۳۹۴). به بیان ساده‌تر، هوش هیجانی باعث می‌شود تا افراد در مواجهه با وقایع مثبت یا منفی زندگی به موضع‌گیری یا سازش با آن وقایع بپردازند. انسان با برخورداری از هوش هیجانی به زندگی خود نظم و ثبات می‌بخشد، به طوری که هوش هیجانی بالا باعث می‌شود شخص وقایع منفی کمتری در زندگی تجربه کند (پارکر جی دی، دیگو، ۲۰۱۹). گلمن (۱۹۹۵) نشان می‌دهد که یافتن نشانه‌های بی‌کفایتی عاطفی، خطوط فکری یا رفتار اشتباهی می‌تواند یک زوج را به سوی تعارض یا جدایی سوق دهد که این نقش حیاتی هوش هیجانی را در بقای ازدواج و رابطه زناشویی به اثبات می‌رساند. در صورتی که یکی از زوجین یا هر دوی آنها کاستی‌های خاصی در مؤلفه‌های سازنده هوش هیجانی خود داشته باشند، احتمال عمیق‌تر شدن شکاف‌های عاطفی بین آنها افزایش خواهد یافت و در نهایت، این وضعیت موجب آسیب‌پذیری و گسستن پیوند آنها می‌شود، پایین بودن هوش هیجانی در زوجین موجب ازدواج‌های ناشاد می‌شود که اغلب به طالق ختم می‌شوند (جعفرزاده دیزجی و همکاران، ۱۴۰۰). مطالعاتی که به تازگی در زمینه وضعیت هوش هیجانی در افراد با شکست و بدون شکست در عشق انجام دادند دریافتند که افراد دارای شکست در عشق، سطوح کمتری از هوش هیجانی را نسبت به افراد بدون شکست در عشق دارند و در مؤلفه‌های هوش هیجانی بین دو گروه تفاوت معنی‌داری در خود شکوفایی، ارزیابی واقعیت، کنترل تکانه، حل مسئله، تحمل استرس، شادکامی و انعطاف‌پذیری وجود (شیخ الاسلامی، ۱۳۹۹). با توجه به این نکته می‌توان نتیجه گرفت که توجه به هوش هیجانی در کاهش انحرافات و خیانت مؤثر است.

1. Orihola
2. Vogel
3. Waka
4. Parkar JM & dego

خیانت زناشویی در اغلب کشورها، حجم وسیعی از تحقیقات را به خود اختصاص داده است؛ اما شرایط خاص فرهنگی، مذهبی و اجتماعی در ایران مانع از انجام مطالعات کافی و جامع در این زمینه بالاخص در افراد با گرایش به خیانت زناشویی شده است. همچنین با توجه به افزایش نرخ بروز روابط فرا زناشویی و تغییر نگرش نسبت به پدیده خیانت زناشویی در جوامع مختلف از جمله ایران در چند سال اخیر، ضروری است، این تجربه در بافت فرهنگی و مذهبی ایران مورد شناسایی و تبیین قرار گیرد تا بتوان عواملی که بر خیانت زناشویی تاثیر دارند، شناسایی و سپس راهکارهای متناسب و بومی شده‌ای ارائه داد که هم در پیشگیری از این مسئله مؤثر واقع شود و هم درمانگران بتوانند با همدلی و درک بیشتر، چنین مراجعانی را یاری دهند. ضمناً در مطالعات گذشته بیشتر روی نمونه زوجین و زنان انجام شده است و از توجه به نقشی که مردان در خیانت زناشویی و انسجام زندگی زناشویی دارند، غفلت شده است؛ بنابراین پژوهش حاضر در راستای پاسخگویی به این سؤال پژوهشی است که آیا آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی توان پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی را دارند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع مطالعات همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه زوجین با سابقه خیانت زناشویی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و خدمات روانشناسی آرامش‌روان و آرتیمان شهر مشهد در سال ۱۴۰۱ می‌باشند. برای تعیین حجم نمونه پژوهش حاضر به دلیل عدم وجود آمار دقیق افراد با رابطه فرا زناشویی شهر مشهد از روش محاسبه حجم نمونه برای جوامع بزرگ استفاده شد. بنابراین براساس فرمول کوکران تعداد ۲۵۰ نفر از افراد با رابطه فرازناشویی به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش، تمایل به شرکت در پژوهش، حداقل تحصیلات دیپلم، بروز خیانت زناشویی در ۶ ماه اخیر، عدم متارکه و اقدام به طلاق زوجین بود. و ملاک‌های خروج از پژوهش، عدم تمایل به شرکت در پژوهش، پاسخدهی ناقص به پرسشنامه‌ها بود. داده‌های به‌دست‌آمده با ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه و استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ تجزیه و تحلیل شد.

ابزارهای پژوهش

الف) پرسشنامه گرایش به خیانت زناشویی^۱: پرسشنامه گرایش به خیانت زناشویی توسط بشیرپور و همکاران (۱۳۹۷) به منظور سنجش گرایش به خیانت زناشویی متناسب با معیارهای فرهنگ بومی طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه دارای ۴۵ سوال و سه مولفه خانوادگی، فردی و اجتماعی می‌باشد و بر اساس طیف لیکرت با سوالاتی مانند (احساس می‌کنم تحمل اخلاق و رفتار همسر برای من سخت است) به سنجش گرایش به خیانت زناشویی می‌پردازد. گویه‌های شماره ۱۶، ۱۹، ۲۰ و ۳۵ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. برای محاسبه امتیاز هر زیرمقیاس، نمره تک تک گویه‌های مربوط به آن زیرمقیاس را با هم جمع کنید. برای محاسبه امتیاز کلی پرسشنامه، نمره همه گویه‌های پرسشنامه را با هم جمع کنید. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۴۵ تا ۲۲۵ خواهد بود. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر گرایش به خیانت زناشویی خواهد بود

1. Marital infidelity tendency questionnaire

و بالعکس. در پژوهش بشیرپور و همکاران (۱۳۹۷) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش بشیرپور و همکاران (۱۳۹۷) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد.

ب) پرسشنامه آمادگی برای بی‌حوصلگی^۱: به منظور سنجش و ارزیابی بی‌حوصلگی از مقیاس بی‌حوصلگی که توسط فالمن^۲ و همکاران در سال ۲۰۱۳ طراحی شده است، استفاده شد که اولین مقیاس کامل اندازه‌گیری حالت بی‌حوصلگی است. این پرسشنامه ۲۹ عبارت دارد و دارای ۵ بعد عدم مشارکت (۱۰ گویه)، انگیزتگی بالا (۵ گویه)، انگیزتگی پائین (۵ گویه)، عدم توجه (۴ گویه) و ادراک‌زمان (و گویه) می‌باشد. برای نمره‌گذاری مقیاس، به هر سؤال امتیازاتی به صورت کاملاً مخالفم (۱)، مخالفم (۲)، نسبتاً مخالفم (۳)، احساسی ندارم (۴)، نسبتاً موافقم (۵)، موافقم (۶) و کاملاً موافقم (۷) اختصاص داده شده است. مجموع امتیازات کسب شده توسط آزمودنی‌ها، میزان بی‌حوصلگی روانی که متحمل شده‌اند را به صورت تخمینی با دامنه نمراتی بین ۲۹ تا ۲۰۳ نشان می‌دهد که کسب نمره بالا در این پرسشنامه نشان دهنده بی‌حوصلگی روانی بیشتر در آزمودنی است. روایی و پایایی این پرسشنامه اولین بار توسط فالمن و همکاران در سال ۲۰۱۳ بر روی ۷۵ نفر که ۸۵٪ (۶۳ نفر) زن و ۱۴٪ (۱۲ نفر) مرد با میانگین سن ۲۱/۲ سال انجام شد که نتایج ضریب پایایی با ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ۰/۹۶ و برای خرده آزمون‌های عدم مشارکت ۰/۹۵، خرده آزمون انگیزتگی بالا ۰/۸۶، خرده آزمون انگیزتگی پایین ۰/۸۵، خرده آزمون عدم توجه ۰/۸۵ و خرده آزمون ادراک‌زمان ۰/۵۸ به دست آمد. این مقیاس در ایران توسط میرلوحیان و قمرانی (۱۳۹۵) ترجمه شده است ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۹ و برای خرده آزمون عدم مشارکت ۰/۸۸، خرده آزمون انگیزتگی بالا ۰/۸۵، خرده آزمون انگیزتگی پایین ۰/۹۱، خرده آزمون عدم توجه ۰/۹۰ و خرده آزمون ادراک‌زمان ۰/۹۰ به دست آمده است که از لحاظ آماری قابل اعتماد می‌باشد. در پژوهش عباسی کردآبادی (۱۳۹۵) پایایی مقیاس از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۸ به دست آمد.

ج) پرسشنامه رفتارهای پرخطر^۳: پرسش نامه رفتارهای پرخطر با اقتباس از پرسشنامه‌ی مرکز پیشگیری از رفتارهای پرخطر (مرکز کنترل بیماری‌ها، ۲۰۰۸) طراحی شده است (مرکز مدیریت بیماری‌ها، ۲۰۰۸-۲۰۱۵، محمدخانی، ۱۳۸۵-۱۳۹۵). فرم بزرگسالان این پرسشنامه دارای ۱۰۵ سوال بوده و شامل دو بخش جمعیت‌شناختی و رفتارهای پرخطر است که شیوع هفت گروه از رفتارهای پرخطر مانند (۱) مصرف سیگار و قلیان، (۲) مصرف مشروبات الکلی، (۳) مصرف مواد روان‌گردان، (۴) رفتارهای پرخاشگرانه (۵) فکر و اقدام به خودکشی، (۶) فرار (۷) ارتباط با جنس مخالف را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. این پرسشنامه میزان شیوع رفتارهای پرخطر را در طول عمر، ۱۲ ماه گذشته و یک ماه اخیر و تمایل به مصرف انواع مواد در

1. Boredom readiness questionnaire
2. Fallman
3. Questionnaire of risky behaviors

آینده را ارزیابی می‌کند. نحوه‌ی نمره‌گذاری این پرسشنامه آسان است و متناسب با موقعیت می‌توان بخش‌های خاصی از آن را استفاده کرد. پرسشنامه به صورت خود سنجی است. هر بخش شامل سؤالاتی درباره اولین انجام رفتار پرخطر، میزان رفتار پرخطر در طول عمر، ۱۲ ماه گذشته و یک ماه اخیر و تمایل به انجام آن کار در آینده است. برای نمره‌گذاری پرسشنامه رفتارهای پرخطر بسته به هدف پژوهش (مثلاً شیوع شناسی یا تعیین اثربخشی مداخله) می‌توان به چند روش عمل کرد: تحلیل آیت‌های اختصاصی مربوط به مصرف ماده خاص یا رفتار پرخطر خاص و محاسبه فراوانی و میزان شیوع. محمدخانی (۱۳۸۶) پایایی آن را ۰/۸۷ گزارش کرده است. در مطالعه آزموی (۱۳۸۹) پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۲ گزارش شده است. ضریب همسانی درونی آن در پژوهش علایی و همکاران (۱۳۸۹) بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد.

(د) پرسشنامه هوش هیجانی^۱: آزمون هوش هیجانی مورد استفاده در این تحقیق توسط برادبری و گریوز (۲۰۰۴) ساخته شده است و توسط گنجی (۱۳۸۴) ترجمه و اعتباریابی شده است. این پرسشنامه و آزمون شامل ۲۸ ماده است که بر اساس مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود، و چهار مولفه خودآگاهی، خودمدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت رابطه را می‌سنجد و یک نمره کلی هوش هیجانی نیز به دست می‌دهد. نمره بالاتر از ۸۰ نشان‌دهنده هوش هیجانی بالا و نمره پایین‌تر از ۶۰ نشان‌دهنده هوش هیجانی پایین است. برای تعیین روایی، این آزمون به همراه آزمون هوش هیجانی باران در یک گروه ۹۷ نفری اجرا شد که ضریب همبستگی در سطح ۰/۹۹ معنی‌دار بود (گنجی، ۱۳۸۴). در بررسی گنجی (۱۳۸۴) ضرایب پایایی مولفه‌های هوش هیجانی به ترتیب برابر با ۰/۷۳، ۰/۷۸، ۰/۷۶ و ۰/۷۶ بود. به علاوه آزمون در گروه ۲۸۴ نفری دیگر (۱۱۵ پسر، ۱۳۹ دختر) فقط یک‌بار اجرا شد و ضریب پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۸ بود. همچنین پایایی این پرسشنامه توسط پورجواهران (۱۳۹۲) ۹۱٪ اعلام شده است.

روند اجرای پژوهش

پس از دریافت کد اخلاق از دانشگاه پیام‌نور و اخذ مجوزهای لازم برای اجرای پژوهش به مراکز مشاوره‌ی آرامش‌روان و آرتیمان شهر مشهد مراجعه شد و با هماهنگی‌های انجام شده و همکاری مددکار مراکز مشاوره زوجینی که درگیر خیانت زناشویی بودند شناسایی شده و جلسه‌ای توجیهی برای آنان برگزار شد، ضمن معرفی پژوهشگر اهداف پژوهش اعلام شد و تعداد ۲۵۰ نفر از بین مراجعه‌کنندگان که داوطلب شرکت در پژوهش بودند انتخاب شدند. در ابتدا فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخ داده و در نهایت به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند. همچنین این اطمینان به افراد داده شد که تمامی اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار خواهند گرفت؛ به‌منظور رعایت حریم خصوصی، از افراد خواسته شد از ذکر نام و نام خانوادگی در پرسشنامه‌ها خودداری نمایند.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های جمعیت‌شناختی نشان داد که از میان شرکت‌کنندگان پژوهش ۱۴۶ نفر زن و ۱۰۴ نفر مرد بودند، میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کنندگان در پژوهش $36/4 \pm 2/18$ بود، همچنین $57/3$ درصد از شرکت‌کنندگان تحصیلات دیپلم، $26/9$ درصد فوق‌دیپلم، $14/2$ درصد لیسانس و $1/6$ درصد تحصیلات کارشناسی ارشد داشتند. ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. ضریب همبستگی میان آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی با خیانت زناشویی

آمادگی برای بی‌حوصلگی	۱		
گرایش به رفتارهای پرخطر	$0/332$	۱	
هوش هیجانی	$-0/202$	$-0/256$	۱

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۱ می‌توان گفت در مورد رابطه گرایش به خیانت زناشویی با آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی در بین افراد با سابقه رابطه فرازناشویی با اطمینان $0/99$ و سطح معناداری $0/001$ رابطه معنادار وجود دارد ($p < 0/05$). همچنین آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای سطوح معناداری به دست آمده هر یک از متغیرهای پژوهش بزرگتر از $0/05$ بود، بنابراین متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال است و می‌توان از روش‌های پارامتریک (همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان) استفاده کرد.

جدول ۲. خلاصه مدل پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی با آمادگی برای بی‌حوصلگی

مدل	R	R ²	R تعدیل شده	انحراف استاندارد
۱	$0/596$	$0/342$	$0/241$	$0/693$

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که آمادگی برای بی‌حوصلگی وارد رگرسیون شده و بیش از 34% از واریانس گرایش به خیانت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند ($P < 0/001$).

جدول ۳. نتایج آنوا پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی با آمادگی برای بی‌حوصلگی

مدل رگرسیون	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	$316/617$	۱	$316/617$	$10/187$	$0/001$
باقی مانده	$6824/163$	۱۹۸	$34/465$		
کل	$7140/780$	۱۹۹			

جدول آنوا نشان می‌دهد که مدل به کار رفته، پیش‌بینی‌کننده خوبی برای متغیر وابسته آمادگی برای بی‌حوصلگی در سطح $P < 0/001$ می‌باشد.

جدول ۴. ضرایب مدل پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی بر اساس آمادگی برای بی‌حوصلگی

مدل	ضرایب غیراستاندارد		ضرایب استاندارد	
	B	انحراف استاندارد	Beta	t
ثابت	۱/۹۷۴	۰/۲۰۲		۹/۶۴۸
ادراک زمان	۰/۰۵	۰/۲۶	۰/۳۸	۲/۰۷
انگیختگی بالا	۰/۲۰	۰/۰۴۱	۰/۳۴	۲/۸۲
عدم مشارکت	۰/۷۴	۰/۰۳۸	۰/۲۲	۳/۰۶
انگیختگی پائین	۰/۰۹	۰/۰۵۲	۰/۱۵	۲/۱۴

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که مولفه ادراک‌زمان و انگیختگی بالا به ترتیب ۳۸٪ و ۳۴٪ به صورت مثبت و معنادار قادر به پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی هستند ($P < ۰/۰۵$).

جدول ۵. خلاصه مدل پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی با گرایش به رفتارهای پرخطر

مدل	R	R ^۲	R تعدیل شده	انحراف استاندارد
۱	۰/۶۰۱	۰/۳۱۱	۰/۲۷۴	۱/۵۷۹

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که گرایش به رفتارهای پرخطر وارد رگرسیون شده و بیش از ۳۱٪ از واریانس گرایش به خیانت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند ($P < ۰/۰۰۱$).

جدول ۶. نتایج آنوا پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی با گرایش به رفتارهای پرخطر

مدل رگرسیون	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	۲۱۴/۰۵۱	۱	۲۱۴/۰۵۱	۶/۱۷۹	۰/۰۰۱
باقی مانده	۶۷۲۳/۷۳۲	۱۹۸	۳۴/۹۷۳		
کل	۷۱۴۰/۷۸۰	۱۹۹			

جدول آنوا نشان می‌دهد که مدل به کار رفته، پیش‌بینی‌کننده خوبی برای متغیر وابسته گرایش به رفتارهای پرخطر در سطح $P < ۰/۰۰۱$ می‌باشد.

جدول ۷. ضرایب مدل پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی بر اساس گرایش به رفتارهای پرخطر

مدل	ضرایب غیراستاندارد		ضرایب استاندارد	
	B	انحراف استاندارد	Beta	t
ثابت	۰/۵۹۶	۰/۹۱۴		۰/۵۱۱
ارتباط با جنس مخالف	۰/۳۱	۰/۵۹	۰/۴۳	۲/۸۴
مصرف مشروبات الکلی	۰/۳۴	۰/۲۷۱	۰/۴۱	۲/۵۷
فرار از منزل	۰/۴۷	۰/۱۴۵	۰/۴۱	۲/۸۷
اقدام به خودکشی	۰/۱۶	۰/۱۳۴	۰/۳۵	۱/۲۲
رفتارهای پرخاشگرانه	۰/۱۵	۰/۰۶۹	۰/۳۱	۱/۰۸
مصرف سیگار و قلیان	۰/۱۴	۰/۹۱۰	۰/۲۶	۰/۹۳
مصرف مواد روان‌گردان	۰/۰۴	۰/۱۵۶	۰/۲۵	۰/۲۸

نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد که مولفه‌های ارتباط با جنس مخالف، مصرف مشروبات الکلی و فرار از منزل به ترتیب ۴۳٪، ۴۱٪ و ۴۱٪ به صورت مثبت و معنادار قادر به پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی هستند ($P < ۰/۰۵$).

جدول ۸. خلاصه مدل پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی با هوش هیجانی

مدل	R	R ^۲	R تعدیل شده	انحراف استاندارد
۱	۰/۵۷۱	۰/۳۲۹	۰/۲۶۵	۱/۵۳۴

نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد که هوش هیجانی وارد رگرسیون شده و بیش از ۳۲٪ از واریانس گرایش به خیانت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند ($P < ۰/۰۰۱$).

جدول ۹. نتایج آنوا پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی با هوش هیجانی

مدل رگرسیون	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	۷۹۸/۸۵۷	۱	۷۹۸/۸۵۷	۲۴/۹۴۲	۰/۰۰۱
باقی مانده	۵۴۲۱/۹۲۱	۱۹۸	۳۲/۰۳۰		
کل	۸۵۲۴/۶۹۸	۱۹۹			

جدول آنوا نشان می‌دهد که مدل به کار رفته، پیش‌بینی‌کننده خوبی برای متغیر وابسته هوش هیجانی در سطح $P < ۰/۰۰۱$ می‌باشد.

جدول ۱۰. ضرایب مدل پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی بر اساس هوش هیجانی

مدل	ضرایب غیراستاندارد		ضرایب استاندارد		معنی‌داری
	B	انحراف استاندارد	Beta	t	
ثابت	۰/۴۳۴	۰/۹۱۲		۰/۵۱۷	۰/۶۱۱
مدیریت رابطه	-۰/۴۴	۰/۰۸۲	-۰/۴۹	-۴/۹۱	۰/۰۰۳
خودمدیریتی	-۰/۶۳	۰/۱۵۳	-۰/۴۰	-۳/۵۱	۰/۰۵
آگاهی اجتماعی	-۱/۵۶	۰/۱۴۲	-۰/۳۳	-۴/۸۷	۰/۰۲
خودآگاهی	-۳/۲۵	۰/۲۶۷	-۰/۳۲	-۵/۰۲	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۱۰ نشان می‌دهد که مولفه‌های مدیریت رابطه، خودمدیریتی، آگاهی اجتماعی و خودآگاهی به ترتیب ۴۹٪، ۴۰٪، ۳۳٪ و ۳۲٪ به صورت منفی و معنادار قادر به پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی هستند ($P < ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف پیش‌بینی خیانت زناشویی براساس آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی در افراد با گرایش به خیانت زناشویی انجام شد. یافته‌ها نشان داد که بین آمادگی برای بی‌حوصلگی، گرایش به رفتارهای پرخطر و هوش هیجانی در افراد با گرایش به خیانت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد و مولفه‌های انگیزتگی بالا، ادراک زمان، مصرف مشروبات الکلی، فرار از منزل، رابطه با جنس مخالف و هوش هیجانی توان معناداری برای پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی را دارند. این یافته با نتایج مطالعات رهدار (۱۴۰۰)، مطالعات دژانگه (۱۴۰۰)، نازک‌تبار (۱۳۹۹)، عقیلی و کشیر (۱۳۹۸)، اورت (۲۰۱۸)، امرز سامر و همکاران (۲۰۲۰)، والترز و گورن (۲۰۱۸) همسو بود.

این یافته اینگونه تبیین می‌شود که احساس بی‌حوصلگی به مرور زمان باعث می‌شود که خودکنترلی افراد کاهش یابد و آنها در مواجهه با استرس‌های ناشی از مسائل و مشکلات روزمره و سایر حوزه‌های زندگی به دلیل ناتوانی در تعدیل احساسات و شناخت‌های خود به برخی رفتارهای تکانشی به منظور مقابله با بی‌حوصلگی دست بزنند. یکی از این رفتارها جستجوی لذت فوری در زمان حال به جای پاداش‌های بزرگتر در آینده است. بنابراین به نظر می‌رسد که افراد با سطح بی‌حوصلگی بالا هنگام تجربه استرس شدید به منظور تعدیل بی‌حوصلگی و رهایی از ملالت و یکنواختی ناشی از این احساس به سمت لذت‌های آنی مانند روابط خارج از چارچوب خانواده گرایش داشته باشند (والترز و گورن، ۲۰۱۸). همچنین باید گفت افرادی که در موقعیت‌های پرتنش زندگی، بی‌حوصلگی نشان نداده و از راهبردهای مثبت استفاده می‌کنند، آسفتگی روانی کمتری را تجربه می‌کنند بنابراین با توجه به اینکه خیانت موجب آسفتگی هیجانی می‌شود، افراد نمی‌توانند توانایی خوبی برای درک مساله، ارتباط موثر با همسر داشته باشند که این مساله فاصله‌گیری عاطفی را به دنبال دارد و برای جبران کمبودهای عاطفی و به دست

آوردن حمایت، با افراد دیگر ارتباط برقرار می‌کنند که زمینه را برای خیانت زناشویی و نگرش مثبت به خیانت زناشویی در زندگی فراهم می‌شود (میرآقائی و عزیززی، ۱۳۹۸).

افراد دارای گرایش به رفتارهای پرخطر دنبال تجارب جدید هستند همیشه سعی می‌کنند یک چیز جدید را به دست بیاورند که مهمترین عامل تنوع‌طلبی در روابط جنسی و روابط نامشروع می‌باشد. این افراد به دلیل وجود نوآوری و داشتن تجربیات جدید خود را پای‌بند سنت‌های زندگی نمی‌کنند به همین دلیل اگر در محیط‌هایی قرار بگیرند که بسیاری از جنبه‌های زندگی به آنها تحمیل شده باشد، مانند ازدواج‌های تحمیلی یا زودهنگام و یا بزرگ شدن در یک فرهنگ بسته نمی‌توانند با شرایط محیطی خود را سازگار کنند. هندریک و هندریک (۲۰۱۹) به این نتیجه رسیدند که عدم بازداری و تجربه پذیری در مقابل تجربیات متفاوت، با خیانت در روابط ارتباط دارند. این افراد اگر در زندگی زناشویی از همسر خود نارضایتی داشته باشند، این نارضایتی انگیزه‌های برای مشروعیت در خیانت می‌شود. افراد با گرایش به رفتارهای پرخطر، با ویژگی‌هایی مانند اضطراب، افسردگی، تکانش‌وری و خشم شناخته می‌شوند، به راحتی برآشفته می‌شوند، تغییر گاه به گاه خلق و خو دارند، به راحتی عصبانی می‌شوند، استرس و نگرانی دارند. احساس عدم امنیت می‌کنند و احتمال بیشتری وجود دارد که به صورت تکانشی رفتار کنند چنین افرادی به احتمال بیشتری ممکن است خیانت کنند (طلایی زاده و همکاران، ۱۳۹۴). همچنین در تبیین نتایج می‌توان به این نکته اشاره کرد که افراد با گرایش به رفتارهای پرخطر هنگام برخورد با یک استرس‌زای محیطی به جای استفاده از راهبرد مقابله‌ای مناسب، از راهبردهای هیجان‌مدار ناکارآمد مانند گرایش به خیانت زناشویی بیشتر استفاده می‌کنند (دژانگه، ۱۴۰۰).

ناتوانی در مدیریت هیجان‌ها باعث می‌شود تا آنها احساس خستگی و ناراحتی کنند، گیج و آشفته شده و احساس تنهایی کنند که این مولفه با ویژگی تجربه‌طلبی و ملال‌پذیری در افراد با هیجان‌خواهی بالا یعنی بی‌زاری از تجربیات تکراری، کارهای عادی، افراد قابل پیش‌بینی و واکنش بی‌قراری هنگام روبه رو شدن با این گونه موقعیت‌ها ارتباط دارد. در واقع عمده‌ترین عاملی که فرد را مستعد اقدام به خیانت می‌کند هیجان‌آوری و لذتی است که در پی این عمل می‌آید. این در حالی است که عده‌ای رفتار انسان را بر اساس عقل و منطق می‌سنجند اما نمی‌توان نقش ضروری و اساسی احساسات و عواطف را نیز نادیده گرفت و گاهی رفتار انسان ترکیبی از عقل و احساس و هیجانات می‌شود (عقیلی و کشیر، ۱۳۹۸). افراد با هوش هیجانی بالا پاسخ‌های همراه با مشارکت بیشتری را در مورد همسرانشان داشته‌اند، روابط نزدیک‌تر و محبت‌آمیزتری نشان داده‌اند و رضایت زناشویی بیشتری را در زندگی زناشویی خود تجربه کرده‌اند. افراد با هوش هیجانی بالا می‌دانند چگونه در موقعیت‌های مختلف برانگیخته شوند. این افراد توانایی کافی، برای فهم و تحلیل تجربه‌های هیجانی خود و دیگران را دارا هستند و این توانایی باعث می‌شود تا به تنظیم هیجانات و ابراز مقاومت در برابر پذیرش رفتارهای ناشایست از جمله گرایش به خیانت زناشویی بپردازد. پژوهش حاضر نشان داد که هوش هیجانی قدرت تبیین و پیش‌بینی گرایش به خیانت زناشویی را دارد. لذا رشد و پرورش هوش هیجانی برای پیشگیری از رفتارهای مخاطره‌آمیز، راهکاری مناسب محسوب می‌شود که به بهزیستی فرد و جامعه کمک می‌کند (کیکس و همکاران، ۲۰۱۸).

اجرای این گونه پژوهش‌ها با محدودیت‌ها و موانعی روبروست از جمله علل این که موضوع و متغیرهای مورد بررسی در رابطه با مسائل خصوصی آزمون شوندگان بوده لذا در همکاری اکراه داشتند. انتخاب نمونه از جامعه آماری شهر مشهد به لحاظ وجود فرهنگ‌های مختلف و برخی تعصبات حاکم بر اقوام مانع همکاری و خودافشایی واقعی می‌گردید. پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آینده، این مطالعه با حجم نمونه بزرگ‌تر، بر روی زوجین سایر شهرها، روش نمونه‌گیری تصادفی انجام شود تا امکان تعمیم‌دهی نتایج افزایش یابد. در پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود، نقش جنسیت به طور خاص در نمونه‌ها، علل گرایش افراد دارای رضایت زناشویی بالا به روابط خارج از ازدواج و مقایسه‌ای بین علل گرایش افراد به روابط خارج از ازدواج در بین طبقات مختلف اجتماعی مورد مطالعه قرار گیرد. پیشنهاد می‌گردد، اطلاع‌رسانی مناسب و افزایش آگاهی عموم مردم از علل و شرایط بروز آسیب‌های اجتماعی، روانی و خیانت می‌توانند، نقش بسیار مهم در پیشگیری از این پدیده ضداجتماعی در جامعه ایفاء نمایند. بنابراین شایسته است همه نهادها و مسئولین ذیربط به امر پیشگیری به این پدیده آسیب‌زای اجتماعی نگاه ویژه داشته باشند.

منابع

- افشاری کاشانیان، امید؛ زهراکار، کیانوش؛ محسن‌زاده، فرشاد و تاجیک‌اسماعیلی، عزیزالله. (۱۳۹۸)، شناسایی عوامل زمینه‌ساز خیانت زناشویی در زنان. پژوهش‌های مشاوره، ۱۸(۷۱)، ۱۵۴-۱۲۱.
- بیرامی، منصور و موحدی، یزدان. (۱۳۹۳). ساختار عاملی مقیاس آمادگی برای بی‌حوصلگی در دانشجویان ایرانی. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۵(۱۸)، ۲۰-۱.
- جوهری‌فرد، معصومه؛ زهرا کار، کیانوش؛ فرخی، نورعلی و مردانی‌راد، مژگان. (۱۴۰۰). بررسی مدل علی گرایش به رفتار پرخطر نوجوانان بر اساس باورهای فراشناختی و سبک‌های هویت با میانجی‌گری افکار منفی تکرار شونده و تاب‌آوری. فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۱۲(۴۷)، ۱۹۴-۱۶۱.
- جعفرزاده دیزجی، پریوش؛ حمزه‌ای، روناک؛ صابری، محمدکریم؛ اسفندیاری مقدم، علیرضا و رومیانی، آزاده. (۱۴۰۰)، بررسی رابطه بین هوش هیجانی و کیفیت زندگی دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان. سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت، ۵(۴)، ۷-۱.
- ذوالرحیم، رقیه؛ واحدی، شهرام و محب، نعیمه. (۱۳۹۹). اثربخشی روان‌درمانی مثبت‌نگر بر کیفیت زندگی در زنان آسیب دیده از خیانت زناشویی، مجله سلامت جامعه، ۱۳(۱)، ۴۴-۳۲.
- زارعی سلمان. (۱۴۰۰)، رابطه حالت بی‌حوصلگی با آمادگی اعتیاد در بین نوجوانان پسر: نقش تعدیل‌کنندگی بهزیستی معنوی. فصلنامه علمی اعتیادپژوهی، ۱۵(۵۹)، ۸۴-۶۵.
- سنگتراش میرآقائی، منیژه و عزیززی، مرتضی. (۱۳۹۸). پیش‌بینی خیانت زناشویی بر اساس تفکیک خویشتن و دلدزدگی زناشویی زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره ی شهر تبریز، فصلنامه زن و مطالعات خانواده، ۱۲(۴۳)، ۱۷-۷.
- شیخ‌الاسلامی، نادر. (۱۳۹۹). بررسی رابطه هوش هیجانی دانشجویان نظامی با عملکرد آنان (مورد

- مطالعه: دانشگاه علوم انتظامی امین). مطالعات رفتاری در مدیریت، ۱۱(۲۴)، ۸۲-۶۷.
- عباسی کردآبادی، زهرا. (۱۳۹۵). بررسی اثر بخشی درمان مبتنی بر افق زمان بر اجتناب تجربه ای و بی وصلگی مادران دارای دختر ناتوان هوشی در مقطع ابتدایی شهر اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد اصفهان (خوراسگان).
- عطار پور، ندا؛ احمدی، خدابخش؛ فلسفی نژاد، محمدرضا و خدابخشی کولایی، آناهیتا. (۱۳۹۹)، عوامل خطر پیمان شکنی در زوجهای دارای تجربه خیانت زناشویی، مجله سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت، ۴(۳)، ۴۰-۱.
- عبدل آباد، فهیمه و منظری توکلی، وحید. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش واقعیت درمانی گلاسر بر دلزدگی و خیانت زناشویی زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره، مجله سلامت جامعه، ۱۵(۲)، ۲۸-۲۱.
- عقیلی، سیدمجتبی و کشیر، محمدرضا. (۱۳۹۹). پیش بینی خیانت زناشویی بر اساس صمیمیت جنسی در زوجین دارای تعارض زناشویی شهر گرگان، سومین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان.
- فلاحیان، حسین؛ میکاییلی، نیلوفر و یوسفی مریدانی، متین. (۱۳۹۸) پیش بینی روابط فرازناشویی بر اساس کیفیت عشق، سبکهای حل تعارض زوجین و تعهد زناشویی. آسیب شناسی، مشاوره و غنی سازی خانواده، ۵(۱)، ۷۶-۵۹.
- مینا، فاطمه و امینی منش، سجاد. (۱۴۰۰). پیش بینی کننده های گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان دختر: نقش بدنظمی هیجانی، تمایز یافتگی و ابراز وجود. پژوهش های روانشناسی اجتماعی، ۱۱(۴۴)، ۱۹۷-۱۸۳.
- محمدخانی، شهرام. (۱۳۸۶). مدل ساختاری مصرف مواد در نوجوانان در معرض خطر: ارزیابی اثر مستقیم و غیرمستقیم عوامل فردی و اجتماعی. فصلنامه پژوهش در سلامت روان شناختی، ۶(۱)، ۱۷-۵.
- منوریان، عباس؛ امیری، حامد و ذاکری، سپیده. (۱۳۹۴). بررسی نقش هوش هیجانی در ارتقای اثربخشی سازمانی. فصلنامه علمی مطالعات منابع انسانی، ۵(۱)، ۱۶-۱.
- نیازی، محسن و سلیمان نژاد، محمد. (۱۳۹۷). زمینه های گرایش به رفتارهای پرخطر در بین نوجوانان و جوانان شهر کاشان. پژوهشنامه مددکاری اجتماعی، ۵(۱۶)، ۲۰۱-۱۶۹.
- نصیری، محسن و یغمایی، فریده. (۱۳۹۸). همبستگی خودکارآمدی و بی حوصلگی با تعهد سازمانی در اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان. فصلنامه مدیریت ارتقای سلامت، ۹(۱)، ۵۰-۴۲.

Fahlman, S. A. Mercer-Lynn, K. B. Flora, D. B. & Eastwood, J. D. (2013). Development and validation of the multidimensional state boredom scale. *Assessment*, 20(1), 68-85.

Hamonniere, T. Laqueille, X. Vorspan, F. Dereux, A. Illel, K. & Varescon, I. (2020). Toward a better understanding of the influence of repetitive negative thinking in alcohol use disorder: An examination of moderation effect of metacognitive beliefs and gender. *Addictive behaviors*, 111(1), 106-117.

Ignat, R. (2018). Infidelity, impulsivity, attachment and distorted cognitions. *The Journal*

- of Sexual Medicine*, 15(7), 401-421.]
- Kardatzke, K. N. (2019). *Perceived Stress, Adult Attachment, Dyadic Coping and Marital Satisfaction of Counseling Graduate Students*. unpublished doctoral dissertation. Greensboro university.
- Neuman, M. G. (2018). *The truth about cheating: Why men stray and what you can do to prevent it*. New Jersey: John Wiley & sons.
- Orihuela, C. A. Mrug, S. Davies, S. Elliott, M. N. Emery, S. T. Peskin, M. F. & Schuster, M. A. (2020). Neighborhood Disorder, Family Functioning, and Risky Sexual Behaviors in Adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 1(1), 14-25.
- Parker, J. G. & Ashler. S. R. (1987). Peer relation later personal adjustment are low accepted children at risk. *Journal of psychology*, 1(102), 357-369.
- Shackelford, T. K. Besser, A. & Goetz, A. T. (2018). Personality, Marital Satisfaction, and Probability of Marital Infidelity. *journal of Individual Differences Research*, 6(1), 13-25.
- Vaca, F. E. Li, K. Luk, J. W. Hingson, R. W. Haynie, D. L. & Simons Morton, B. G. (2020). Longitudinal associations of 12th-grade binge drinking with risky driving and high-risk drinking. *Pediatrics*, 145(2), 1-10.
- Vogel, E. A. Ramo, D. E. Rubinstein, M. L. Delucchi, K. L. Darrow, S. Costello, C. & Prochaska, J. J. (2020). Effects of social media on adolescents' willingness and intention to use e-cigarettes: an experimental investigation. *Nicotine & Tobacco Research*, 1(2), 1-10.